

Tiedote

ASTA 31.1.–2.2.2020 Tampereen Messu- ja Urheilukeskus
Öljylämmittäjän Palvelutori osasto A1211

Öljylämmityksestä pakolla luopuminen ajasi eläkeläisiä ahtaalle

Vuosittain jo 5000 öljylämmittäjää vaihtaa vapaaehtoisesti lämmitysjärjestelmää

Talvi tulee ja vuoden kiivain lämmityskausi on nyt käsillä. Öljylämmittäjät ovat huolestuneita hallitusohjelman esityksestä, jossa tavoitteena on asteittain luopua öljyn käytöstä lämmityksessä 2030-luvun alkuun mennessä. Tiukka aikataulu aiheuttaa kohtuuttoman paineen öljylämmittäjille, joista enemmistö on jo eläkeiässä. Monella varat eivät riitä vaadittuun remonttiin. Lämmitysmuodon vaihto maksaa keskimäärin 10 000–20 000 euroa. Hintaan vaikuttavat muun muassa talon ikä ja koko sekä se, mihin lämmitysmuotoon siirrytään. Eläkeläisellä energiaremontin kulut saattavat vastata enimmillään lähes vuoden tuloja. Kohtuullisempi tapa vähentää öljylämmityksen ympäristövaikutuksia on biopolttoöljyn saatavuuden parantaminen. Sitä edistetään Höylä IV -energiatehokkuussopimuksella. Hallituksen kaavailemat asuinrakennusten energia-avustukset eivät riitä kattamaan öljylämmittäjien niskaan kaatuvia energiaremontteja.

Öljylämmitys on ensisijaisena lämmitysjärjestelmänä noin 130 000 suomalaiskodissa. Viimeisen kymmenen vuoden aikana 50 000 asunnossa on jo siirrytty muihin lämmitysmuotoihin. Öljylämmittäjien määrä pienenee vapaa- ja markkinaehtoisesti noin 5000 asunnon vuositahtia. Nykyvauhdilla viimeinen öljykattila sammuu vuonna 2045.

Öljylämmitteiset talot edustavat vanhempaa talokantaa. Niistä moni sijaitsee haja-asutusalueella. Enemmistö nykyisistä öljylämmittäjistä on eläkeiässä: 31 prosenttia on 60–69-vuotiaita ja 42 prosenttia yli 70-vuotiaita.

– Moni iäkkäämpi öljylämmittäjä on huolissaan siitä, että hallitusohjelmassa ajetaan öljylämmityksestä luopumista vuoteen 2030 mennessä. Eläketurvakeskuksen mukaan vuonna 2016 eläkeläisten toimeentulo oli keskimäärin 21 700 euroa vuodessa, eli noin 1800 euroa kuukaudessa. Heillä ei yksinkertaisesti ole varaa vaadittuun lämmitysjärjestelmän vaihtoon, kertoo Lämmitysenergia Yhdistyksen erityisasiantuntija **Eero Otronen**.

Energiaremontin hinta on keskimäärin 10 000–20 000 euroa

Hallitusohjelmassa esitetään, että öljyn käytöstä lämmityksessä luovutaan asteittain 2030-luvun alkuun mennessä. Muutoksen eturintamassa ovat valtion ja kuntien kiinteistöt, joissa öljylämmityksestä on tarkoitus luopua vuoteen 2024 mennessä. Muiden kiinteistöjen osalta aikaa annetaan 2030-luvun alkuun.

Öljylämmitteisessä omakotitalossa lämmitysmuodon vaihto maksaa keskimäärin 10 000–20 000 euroa. Kustannukset riippuvat siitä, minkä kokoinen ja ikäinen talo on kyseessä ja mihin lämmitysmuotoon ollaan siirtymässä. Motivan tekemän vertailun mukaan halvimmaksi tulee siirtyä kaukolämpöön ja kalleimmaksi maalämpöön tai puupellettilämmitykseen. Ilma-vesilämpöpumppu sijoittuu kustannuksiltaan näiden väliin. Vertailusta puuttuu halvimmaksi tuleva muutos sähkölämmitykseen, jonka remontti maksaa 3000–5000 euroa.

– Rakennustutkimus RTS:n tuoreen Asuntokorjaaja 2019 -tutkimuksen mukaan öljylämmityksen kunnostaminen energiategokkaammaksi maksaa keskimäärin 5500 euroa. Jo polttimen uusimisella ja kattilan huoltamisella saadaan parannettua energiategokkuutta ja vähennettyä päästöjä, Otronen toteaa.

Saneeraustuki on rajusti alimitoitettu

Ympäristöministeriön lokakuussa julkaiseman tiedotteen mukaan asuinrakennuksille suunnitellaan energia-avustuksia. Niitä myönnettäisiin asuinrakennusten energiategokkuutta parantaviin hankkeisiin yhteensä 20 miljoonaa euroa vuonna 2020 ja 40 miljoonaa euroa vuodessa vuosina 2021–2022. Avustusta voisivat hakea kaikki taloyhtiöt ja omakotitalojen omistajat. Avustusta voisi saada enintään 20 prosenttia suunnittelu- ja korjaustyön arvonlisäverottomista kustannuksista, kohteesta riippuen maksimissaan 4000 tai 6000 euroa. Rakennuksen energiategokkuutta voisi parantaa useilla erilaisilla ratkaisuilla, kuten eristyksen parantamisella, aurinkokeräimillä tai öljylämmityksestä luopumisella.

– Omakotitaloille on tuesta kaavailtu 30 miljoonaa euroa. Summa on täysin alimitoitettu. Vaikka tuen suuruudeksi myönnettäisiin vain 1000 euroa taloa kohden, koko 100 miljoonan euron summasta ei riitä siivua kaikille. Pelkästään aktiivisia öljylämmittäjiä on 130 000 asunnon verran. Tukea tarvittaisiin siis 130 miljoonaa euroa jo heille, eikä sekään

riittäisi kattamaan kuin 5–10 prosenttia öljylämmityksestä luopumiseen tarvittavien energiaremonttien kustannuksista. Loput kaatuvat asukkaiden kannettavaksi, Otronen huomauttaa.

Energia-avustuksissa haasteena on, että tuesta kilpailevat öljylämmittäjien lisäksi kaikki omakotitalojen lämmitys- muodot energiatehokkuutta parantavilla hankkeilla, kuten paremmilla eristyksillä ja uusilla ovilla ja ikkunoilla. Tukea ei ole korvamerkitty yksin öljylämmitykselle. Avustusta hakiessaan tulee hakijan toimittaa suunnittelijan allekirjoittama selvitys toimenpiteistä ja arvioiduista kokonaiskustannuksista, joilla energiatehokkuutta parannetaan. Omakoti- asukkaalle suunnittelijan löytäminen on jo haaste sinällään.

Öljylämmityksen osuus Suomen fossiilisista hiilidioksidipäästöistä on 2 prosenttia

Kalliiden saneeraustukien sijaan Lämmitysenergia Yhdistys ehdottaa, että öljylämmityksestä luopumisen pakosta luovutaan yksityisten asunnonomistajien osalta. Öljylämmitettävien talojen kanta pienenee jatkuvasti vapaa- ja markkinaehtoisesti, esimerkiksi kun kiinteistöt vaihtavat omistajaa. Lisäksi öljylämmittäjistä 19 prosenttia suunnittelee jo muutoinkin rinnakkaisen lämmitysjärjestelmän hankintaa. Siksi öljylämmityksestä luopumisen sijaan energia- avustus tulisi kohdistaa öljylämmityksen muuntamiseksi hybridilämmitykseksi.

– Pientalojen öljylämmityksen aiheuttama hiilidioksidipäästö on 2 prosenttia Suomen fossiilisista hiilidioksidipäästöistä. Koska Suomi on pakkasmaa, jokin lämmitysjärjestelmä tarvitaan joka tapauksessa. Päästöt eivät nollaannu, vaikka öljylämmitys poistettaisiin joka torpasta, Otronen muistuttaa.

Biopolttoaineiden saatavuutta parannetaan

Tällä hetkellä öljylämmityksessä panostetaan biopolttoaineen saatavuuden parantamiseen. Öljylämmityksen ympäristövaikutuksia ja energiatehokkuutta edistetään Höylä IV -energiatehokkuussopimuksella, joka kattaa myös uusiutuvat lämmityspolttonesteet. Sopimuksen osapuolia ovat työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristöministeriö sekä suurimmat lämmityspolttonesteitä toimittavat yhtiöt. Lisäksi sopimuksen toimeenpanoon on sitoutunut Lämmitysenergia Yhdistys ry.

– Vuonna 2017 käynnistyneessä neljännessä Höylä-energiatehokkuussopimuksessa tavoitteena on parantaa uusiutuvan biopolttoaineen saatavuutta. Se on monen energiayhtiön innovaatioagendalla. Biopolttoöljyn jakeluvaihe alkaa vuonna 2021, Otronen mainitsee.

– Tavoitteena on, että ainakin puolessa öljylämmityskiinteistöistä on käytössä myös uusiutuvaa energiaa Höylä IV -sopimuskauden päättyessä vuonna 2025. Uusiutuvaan nestemäiseen polttoaineeseen perustuva vesikiertoinen öljylämmitysjärjestelmä on jo olemassa ja antaa näin hyvät mahdollisuudet käyttää rinnalla uusiutuvan energian vaihtoehtoja, Otronen päättää.

Lisätietoja:

Lämmitysenergia Yhdistys ry
erityisasiantuntija Eero Otronen
puh. 010 617 7414
eero.otronen@ley.fi

Lämmitysenergia Yhdistys on lämmityslaitteasennuksia tekevien liikkeiden urakoitsijajärjestö, jossa on mukana myös alalla toimivia laitevalmistajia, maahantuojia ja energiatoimittajia sekä LVI-suunnittelijoita. Yhdistys on perustettu vuonna 1956 teknillisenä yhdistyksenä, tarkoituksenaan asennusten laadun parantaminen. www.ley.fi

Keskimääräisiä kustannuksia eri tyyppisissä lämmitysremonteissa 2019

	minimi	maksimi	keskiarvo
Lämmitysjärjestelmän kunnostaminen			
Sähkölämmityksen kunnostaminen	3 000	5 000	4 000
Puulämmityksen kunnostaminen	6 000	7 000	6 500
Öljylämmityksen kunnostaminen	5 000	6 000	5 500
Lämmitysjärjestelmän vaihtaminen			
Vaihdettaessa pois sähkölämmityksestä	9 000	13 000	11 000
Vaihdettaessa pois puulämmityksestä	13 000	20 000	16 500
Vaihdettaessa pois öljylämmityksestä	15 000	20 000	17 500
Kustannuksia vaihdettaessa lämpöpumppuihin			
Vaihdettaessa maalämpöön	15 000	24 000	19 500
Vaihdettaessa ilma-vesilämpöpumppuun	12 000	15 000	13 500

Rakennustutkimus RTS Oy, Asuntokorjaaja 2019 (keskiarvot)